

Jakelu:

Sofia Aspelund , sofia.aspelund@om.fi

Mirja Kapraali, mirja.kapraali@om.fi

Freedom Rahoitus Oy kuuluu pohjoismaiseen Zmarta- konserniin. Työllistämme pohjoismaissa 300 henkilöä joista Suomessa työskentelee 26. Liiketoimintamme keskiössä on asiakkaillemme maksuton hyödykkeiden vertailupalvelu, tällä hetkellä vertailutamme sähkösopimuksia, yritysluottoja sekä vakuudettomia kulutusluottoja.

Kulutusluottoasiakkaistamme selkeänä enemmistönä ovat asiakkaat, jotka haluavat yhdistää useat lainansa yhdeksi, edullisemmaksi kokonaisuudeksi.

1. Väliaikaisen sääntelyn toimivuus, noudattaminen ja mahdolliset tulkintaongelmat

Vaikuttaa siltä, että hyödykesidonnaisten luottojen jättäminen pois tilapäisen sääntelyn piiristä ohjaa toimijoita siirtymään hyödykesidonnaisiin luottoihin sekä uuden tyyppiin, sääntelyn ulkopuolelle jääneisiin tuotteisiin, esimerkiksi mobile wallet -muotoisiin tuotteisiin joita tilapäinen korkosääntely ei välttämättä koske.

Näyttää myös siltä, että luottokorttien korkotasot ovat nousseet merkittävästi ilman, että korkotason nousuun olisi reaalitalouteen liittyviä ilmeisiä syitä.

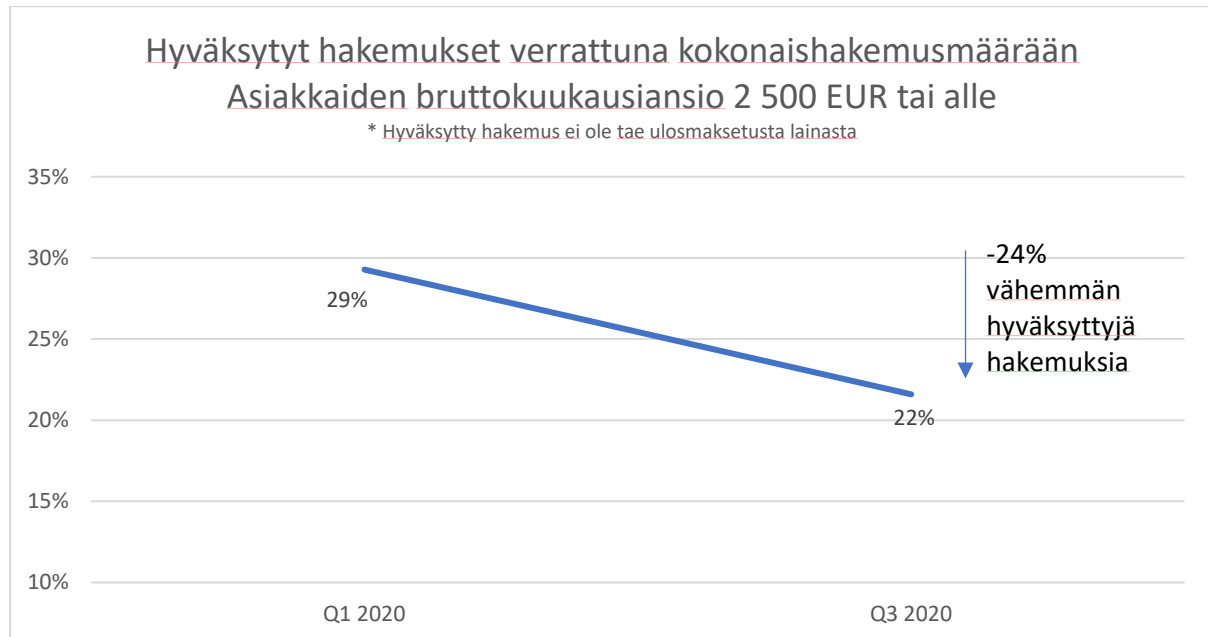
Kuten alle esitämme, alimpiin tuloluokkaan kuuluvien asiakkaidemme luotonsaanti on vaikeutunut merkittävästi. Jo olemassa olevien, kalliin korkotason lainojen yhdistäminen edullisemmaksi yhdeksi lainaksi on muuttunut hyvin haastavaksi. Perintäkulut, eräpäiväsiirrot ja maksujärjestelymuutoksista koituvat palvelumaksut voivat muodostua asiakkaille suuriksi rasitteiksi.

2. Väliaikaisen sääntelyn vaikutukset asiakkaisiimme

Analyysimme mukaan väliaikainen korkosääntely on vaikeuttanut merkittävästi luoton saantia alimmissa tuloluokissa ja hyödyttänyt vastaavasti korkeimpien tuloluokkien mahdollisuuksia saada suurempia lainoja edullisempaan hintaan.

Alla olevasta kuvaajassa näkyy luottohakemusten hyväksymisasteen kehitys vuoden 2020 aikana 2 500 euron tai sitä pienemmässä bruttotuloluokassa. Kuvaaja osoittaa myös, miten voimaantumoon liittyvät oikeudellinen epävarmuus vähensi myönnettyjen luottojen määrää jo loppukeväästä trendin ollessa edelleen laskeva. Tilastoihimme pohjautuen voimmekin todeta, että korona-aika ja

regulatoriset muutokset ovat vähentäneet luotonmyöntöä Suomessa, mutta samalla lainansaanti on selvästi vaikeutunut lähes keskituloisessa väestössä.

**Vertailussa mukana 35 000 lainahakemusta*

Yhä useampi asiakkaistamme saa kielteisen luottopäätöksen ja jää vaille rahoitusta. Koska asiakkaidemme luottotarpeet eivät kuitenkaan ole poistuneet, on todennäköistä, että osa perinteisen luotonannon ulkopuolelle jääneistä asiakkaistamme joutuu nyt turvautumaan kalliimpiin rahoitusvaihtoehtoihin. Julkisuudessaakin olleiden arvioiden mukaan panttilainaustoiminta on vilkastunut ja toimialan kasvu on nähtävissä mm. lisääntyneenä mainontana perinteisissä medioissa. Katsomme, ettei lainsäädännöllisin toimin tulisi edesauttaa kuluttajien siirtymistä pois valvotuilta ja säännellyiltä luottomarkkinoilta.

3. Tulisiko tilapäistä sääntelyä jatkaa?

Suoramarkkinointikiellon osalta Zmarta viittaa 31.5.2019 antamaansa lausuntoon kuluttajaluottojen markkinoinnista. Sääntelyn tulisi olla tietoon perustuvaa, ennakoitavaa, selkeää ja pitkäjänteistä.

Sääntelyvaihtoehtoja mietittäessä tulisi huomioida EU:n sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksen valmistelutyö (e-Privacy) ja välttää päällekkäistä kansallista sääntelyä. Lisäksi harkittaessa kansallisia sääntelytoimia tulisi varmistaa, ettei kansallisten toimijoiden toimintamahdollisuuksia tarpeettomasti rajoiteta suhteessa ulkomaisiin toimijoihin ja ylijärjan tapahtuvaan markkinointiin.

Suoramarkkinointikielto vaikeuttaa merkittävästi kuluttajien mahdollisuuksia vertailla ja saada tietoa eri luotonmyöntäjien tuotteista sekä vääristää kilpailua niiden luottobrändien hyväksi, jotka pystyvät näkyvään, jatkuvaan mainontaan perinteisissä medioissa.

Korkokaton osalta katsomme, ettei syyskuussa 2019 voimaantulleen, eurooppalaisessa vertailussa maltillisen 20% korkokaton vaikutuksia ole ehditty edes analysoida ennen kuin tilapäinen 10% korkokatto tuli voimaan. Tämä johtuu viiveestä, joka on luottotoiminnalle ominaista. Luotonantaja yrittää periä saatavaansa keskimäärin 60-90 päivää, jonka jälkeen saatava voidaan laittaa vielä perintäyhtiölle perittäväksi.

Mikäli velkasaatava lähetetään käräjäoikeuteen, on maksuhäiriömerkintä aikaisintaan asetettu velalliselle 60-120 päivän päästä. Asiassa on huomattava, että tilastojen mukaan tuomioistuinten käsittelyajat ovat venyneet koronan vuoksi entisestään. Olemme vuonna 2020 nähnyt Suomessa nousua maksuhäiriömerkintöjen kokonaismäärässä mikä osittain johtuu vanhoista, ennen korkokattoa myönnettyistä lainoista.

Viittamme myös laajasti keskusteltuun ja keväällä lainvalmistelussa esille olleeseen Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun Rahoituksen laitoksen tutkimukseen "Korona-ajan korkokatto ei tuo helpotusta kuluttajalle".

Näkemyksemme mukaan yksi tutkimuksen ydinjohtopäätöksistä

"... nyt ehdotettu 10 prosentin korkokatto ei lisää kuluttajien mahdollisuutta saada luottoa maltillisella korolla. Sen sijaan se johtaa tilanteeseen, missä entistä useammat kuluttajat eivät saa luottoa lainkaan."

on melko pitkälti toteutunut.

Helsingissä 22.10.2020

Freedom Rahoitus Oy
Tuomas Riski
toimitusjohtaja